

อิทธิพลของผู้นำชุมชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
: ศึกษากรณีผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน

นายสุวัฒน์ ศิริโกภาภิรมย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-637-137-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE INFLUENCE OF COMMUNITY LEADER ON PEOPLE PARTICIPATION
: A CASE STUDY OF HUA-HIN MUNICIPALITY

Mr.Suvat Siripokaphirom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Government

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-637-137-1

สุวัฒน์ ศิริโกศลภรณ์ : อิทธิพลของผู้นำชุมชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษากรณีผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน (THE INFLUENCE OF COMMUNITY LEADER ON PEOPLE PARTICIPATION : A CASE STUDY OF HUA-HIN MUNICIPALITY), อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. อรุณรัตน์ ลิ้มฉัตร, 139 หน้า , ISBN 974-637-137-1

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึง การที่ผู้นำชุมชนเข้าไปชี้แนะ ชักจูง และเข้าไปมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกในชุมชน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างชุมชนที่มีลักษณะความเป็นเมือง คือ ชุมชนพูลสุข และชุมชนที่มีลักษณะความเป็นชนบท คือ ชุมชน บ้านใหม่-หัวนา

วิธีการศึกษา ประกอบไปด้วย การศึกษาจากข้อมูลจากเอกสาร การออกแบบสอบถามสมาชิกในชุมชน จำนวน 366 คน และการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน จำนวน 8 คน และนำมาวิเคราะห์ประมวลผล

ผลการศึกษา พบว่า ในด้านสถานภาพส่วนบุคคลสมาชิกชุมชนบ้านใหม่-หัวนา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนสมาชิกชุมชนพูลสุข ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ส่วนสถานภาพส่วนบุคคลอื่นๆ ทั้งสองชุมชนไม่แตกต่างกัน คือ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 - 42 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพรับจ้าง รายได้อยู่ในระดับเดือนละ 3,001 - 6,000 บาท อาศัยอยู่ในชุมชนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป สำหรับในด้านอิทธิพลของผู้นำชุมชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกในชุมชน การเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกในชุมชนและการยอมรับในตัวผู้นำชุมชน ไม่มีความแตกต่างกัน โดยสมาชิกทั้งสองชุมชนมีความเห็นในเรื่องดังกล่าวในระดับสูง นอกจากนั้นผลการสัมภาษณ์ยังแสดงให้เห็นว่า สมาชิกในชุมชนมีความยอมรับในตัวผู้นำชุมชน และผู้นำชุมชนมีอิทธิพลต่อการชักจูง โน้มน้าวให้สมาชิกในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วย

ภาควิชา การปกครอง
สาขาวิชา การปกครอง
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อผู้พิมพ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C731587
KEY WORD:

: MAJOR GOVERNMENT

INFLUENCE / COMMUNITY LEADER / PARTICIPATION

SUVAT SIRIPOKAPHIROM : THE INFLUENCE OF COMMUNITY LEADER ON

PEOPLE PARTICIPATION : A CASE STUDY OF HUA-HIN MUNICIPALITY

THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. ANUSORN LIMMANEE, Ph.D., 139. pp.

ISBN 974-637-137-1

This study is aimed at understanding the community leader's directing , persuading , and influencing the political participation of the members of communities by comparing significant differences between an urban-like community, that is, Poolsuk community, and a rural-like community, that is, Barnmai-Huana community .

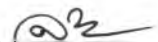
The methods of research consist of the analysis of documentary research and questionnaire of 366 members of the communities, and interviews of 8 community leaders

The result of the study indicates that the social status of the members of Barnmai-Huana, most are female whilst the majority of Poolsuk is male. As regards other details, these two communities do not differ in that the average age is about 30-49 years old living in the communities at least for 4 years with the secondary education and the salary of 3,000- 6,000 baht from being hired. With regard to the community leaders' influences towards the political participation and the acceptance of the leaders are not different. The members of both communities have high opinions in the matter. Besides, the result of the interviews show that the members have accepted their leaders. The leaders have influences in persuading and convincing their members to participating in politics.

ภาควิชา..... การปกครอง

สาขาวิชา..... การปกครอง

ปีการศึกษา..... 2540

ลายมือชื่อผู้คิด.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จเรียบร้อยลุล่วงไปได้ด้วยความอนุเคราะห์และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ ลีมฉวี ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนสนับสนุนให้กำลังใจตลอดมา ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ประหยัด หงษ์ทองคำ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยันต์ ไชยพร ที่ได้กรุณารับเป็นประธานกรรมการและกรรมการวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้ข้อแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ทำยนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณสมศักดิ์ เจตสุรภานต์ และคุณบุษยา เจริญผล ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา และเป็นธุระในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ คุณประวิทย์ เปรื่องการ กัลยาณมิตรที่คอยให้กำลังใจ และใคร่ถามทุกข์สุขในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ คุณรัชชัช รัตตัญญู และพนักงานเทศบาลตำบลหัวหิน ที่ได้กรุณาอำนวยความสะดวกและประสานงานในการเก็บข้อมูลในชุมชนของเทศบาลตำบลหัวหิน และขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ผู้ซึ่งมีพระคุณยิ่งในการให้โอกาสและให้การสนับสนุนในการศึกษา รวมทั้งภรรยาและบุตร ซึ่งเป็นกำลังใจอย่างดีมาตลอด และขอขอบพระคุณบุคคลอื่นที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้มีส่วนช่วยเหลือให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นายสุวัฒน์ ศิริโกคาภิรมย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
สภาพปัญหาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
สมมติฐานของการศึกษา.....	6
ขอบเขตของการศึกษา.....	7
ระเบียบวิธีการศึกษา.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
นิยามศัพท์.....	9
การนำเสนอ.....	11
บทที่ 2 ทฤษฎี แนวความคิดที่เกี่ยวกับการศึกษาและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวความคิดที่เกี่ยวกับเรื่องอิทธิพล.....	13
แนวความคิดที่เกี่ยวกับเรื่องผู้นำ.....	20
แนวความคิดที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	34
ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
บทที่ 3 สภาพทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของชุมชนเทศบาลตำบลหัวหิน.....	51
ความเป็นมาของเทศบาลตำบลหัวหิน.....	51
การจัดตั้งชุมชนของเทศบาลตำบลหัวหิน.....	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4	
ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย.....	71
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	71
การสุ่มตัวอย่าง.....	72
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	73
เครื่องมือวัดที่ใช้ในการศึกษา.....	74
เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
บทที่ 5	
ผลการศึกษาวิจัย.....	78
บทที่ 6	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	103
รายการอ้างอิง.....	113
ภาคผนวก	
ก. แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัย.....	117
ข. จำนวนและร้อยละของคำตอบของแบบสอบถามรายชื่อของสมาชิกชุมชน บ้านใหม่-ห้วยนา และสมาชิกชุมชนพุดสุข.....	125
ค. บทสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนบ้านใหม่-ห้วยนา และชุมชนพุดสุข.....	133
ประวัติผู้เขียน.....	139

. สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 สรุปข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของเทศบาลตำบลหัวหิน ปี พ.ศ.2538.....	56
ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในเขตเทศบาล ปีพ.ศ.2536-2538...	57
ตารางที่ 3.3 แสดงรายได้ของเทศบาลตำบลหัวหิน ปี พ.ศ.2536-2538.....	57
ตารางที่ 3.4 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน ปี พ.ศ.2536-2538.....	58
ตารางที่ 3.5 แสดงจำนวนโรงเรียน จำนวนครู และจำนวนนักเรียนในสังกัด เทศบาลตำบลหัวหิน.....	59
ตารางที่ 3.6 แสดงรายชื่อผู้บริหารเทศบาลและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง.....	60
ตารางที่ 3.7 แสดงการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (สท.) เทศบาลตำบลหัวหิน ปี พ.ศ.2528-2538.....	61
ตารางที่ 3.8 แผนภูมิแสดงส่วนการบริหารของเทศบาลตำบลหัวหิน.....	62
ตารางที่ 5.1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง....	79
ตารางที่ 5.2 แสดงจำนวนและร้อยละของคำตอบจากแบบสอบถามรายชื่อเรื่องอิทธิพล ของผู้นำชุมชนของสมาชิกชุมชนบ้านใหม่-หัวนาและสมาชิกชุมชนพูลสุข.....	85
ตารางที่ 5.3 แสดงจำนวนและร้อยละของคำตอบจากแบบสอบถามในเรื่องการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของสมาชิกชุมชนบ้านใหม่-หัวนาและสมาชิกชุมชนพูลสุข...	89
ตารางที่ 5.4 แสดงจำนวนและร้อยละของคำตอบจากแบบสอบถาม ในเรื่องการยอมรับ ในตัวผู้นำชุมชนของสมาชิกชุมชนบ้านใหม่-หัวนาและชุมชนพูลสุข	92
ตารางที่ 5.5 แสดงจำนวนและร้อยละของคำตอบจากแบบสอบถาม ในเรื่องอิทธิพลของ ผู้นำชุมชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกชุมชน.....	97
ตารางที่ 5.6 แสดงจำนวนและร้อยละของคำตอบจากแบบสอบถาม ในเรื่องระดับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกชุมชนในตัวผู้นำชุมชน.....	98
ตารางที่ 5.7 แสดงจำนวนและร้อยละของคำตอบจากแบบสอบถาม ในเรื่อง การยอมรับในตัวผู้นำชุมชน.....	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางผนวกที่ 1 จำนวนและร้อยละของคำตอบแบบสอบถามรายชื่อ ของสมาชิกชุมชนบ้านใหม่-ห้วยนา.....	126
ตารางผนวกที่ 2 จำนวนและร้อยละของคำตอบแบบสอบถามรายชื่อ ของสมาชิกชุมชนพุดสุข.....	129
ตารางผนวกที่ 3 จำนวนและร้อยละของคำตอบแบบสอบถามรายชื่อ ของสมาชิกชุมชนบ้านใหม่-ห้วยนาและสมาชิกชุมชนพุดสุข.....	131